

www.upc.edu/rima

GIQUAL

Qualitat a l'aula: l'assignatura com un procés

Jordi Hernández Marco*, Josep Jordana Barnils*,
Roc Mesequer Pallarès* y Miguel Valero García*

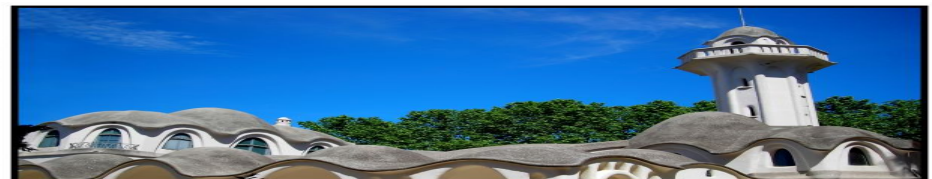
QUALITAT A L'AULA

**Escola Politècnica Superior de Castelldefels*

■ *Sistemes de Garantia de la Qualitat*

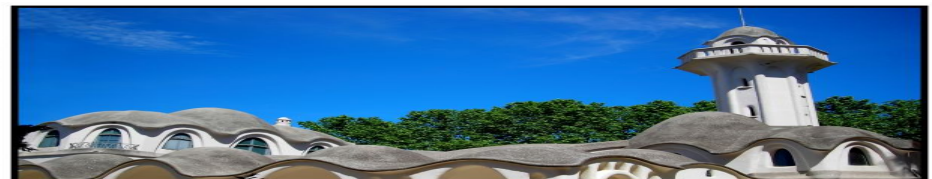
- Requisit establert pel “Real Decreto que establece la ordenación de las enseñanzas universitarias oficiales”.
- Programa AUDIT (ANECA, AQU, ACSUG)
 - *“...les universitats han de disposar de polítiques i sistemes de garantia interna de qualitat (SGIQ) formalment establerts i públicament disponibles.”*

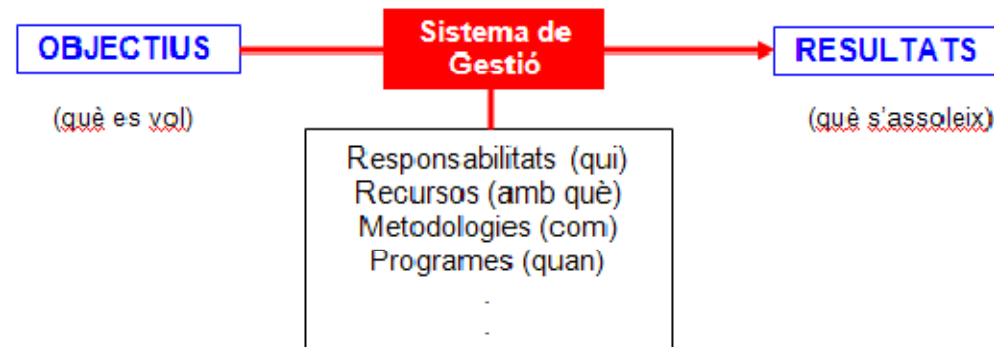
■ *Sistemes de Garantia de la Qualitat*

- Com indiquen tots els experts, l'èxit d'un SGQ depèn del compromís de tots els actors.
 - *en el cas que ens ocupa, inclou el professorat i, en especial, les seves actuacions docents.*

- La manera més adient de demostrar aquest compromís és
 - *la implantació d'un sistema de gestió de la qualitat a cada assignatura.*

■ *Sistemes de Garantia de la Qualitat*

- Assignatura = procés (amb els seus objectius i resultats) que forma part d'una cadena de processos (el pla de formació de la titulació) els quals, alhora, estan integrats dins el conjunt de processos que conformen el SGIQ de la universitat, escola o titulació.

VI FORO SOBRE LA EVALUACIÓN DE LA CALIDAD DE LA EDUCACIÓN SUPERIOR Y DE LA INVESTIGACIÓN

[Página Principal](#)

[Sede del VI Foro](#)

[Secretaría del VI Foro](#)

[Comité Científico/ Organizador](#)

[Programa Científico](#)

[Presentación de Trabajos](#)

[Inscripción](#)

[Alojamiento y Viajes](#)

[Eventos Sociales](#)

LIBROS DE RESÚMENES
(Foros anteriores)

[IV FORO](#)

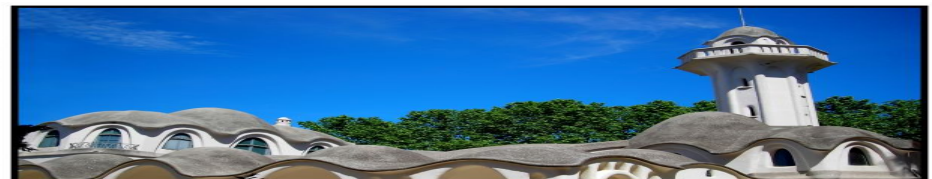
[V FORO](#)

Vigo, 8-11 de Septiembre de 2009
Sede: [Edificio Cultural de Caixanova](#)

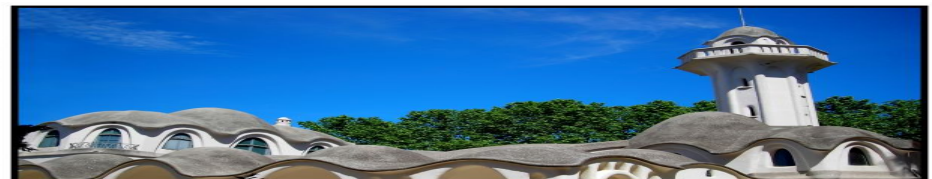
■ *VI Foro: Las asignaturas como procesos: SGC en una asignatura*

- Durante los años 2003 y 2004, los autores de esta ponencia llevaron a cabo el proyecto "Acreditación de la calidad en asignaturas de la EPSC", proyecto que contó con la colaboración de la empresa certificadora Det Norske Veritas (DNV), y que recibió una subvención del Departamento de Universidades, Investigación y Sociedad de la Información de la Generalitat de Catalunya.

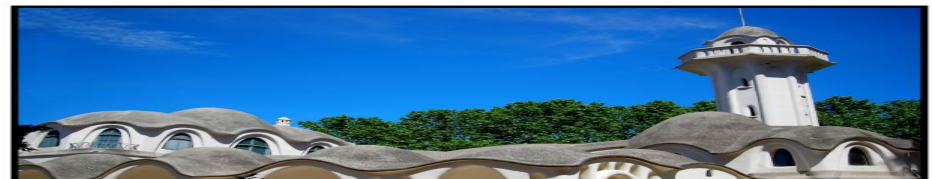
■ *VI Foro: Las asignaturas como procesos: SGC en una asignatura*

- Partiendo de la consideración de que una asignatura es un proceso, el resultado final del proyecto fue el documento “Gestión de la Calidad de una asignatura de la EPSC: Requisitos” y la expedición por parte de la empresa DNV, una vez realizadas las correspondientes auditorias a las asignaturas siguiendo el mismo procedimiento que se aplica para certificar la norma ISO, de certificados que acreditaban que estas asignaturas de la EPSC cumplían todos los requisitos establecidos en ese documento.

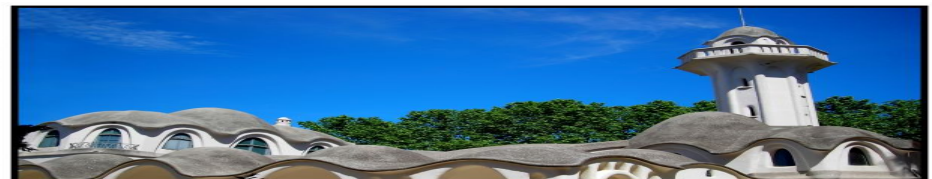
■ *VI Foro: Las asignaturas como procesos: SGC en una asignatura*

- Estos requisitos hacen referencia a la **formulación de objetivos formativos**, al **programa de actividades**, a la recogida y análisis de datos de la docencia y al proceso de mejora continua.

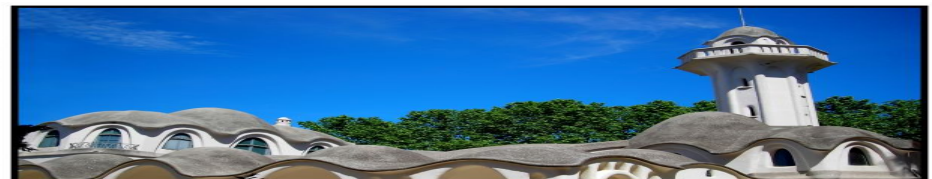
■ *VI Foro: Las asignaturas como procesos: SGC en una asignatura*

- En la actualidad estamos finalizando un segundo proyecto, cuyo resultado final será una nueva versión del documento que recoja tanto nuestra experiencia acumulada en estos años como la nueva reglamentación aplicable a los planes de estudio de grado o master o los aspectos a mejorar que nos hizo ver en su día el auditor.

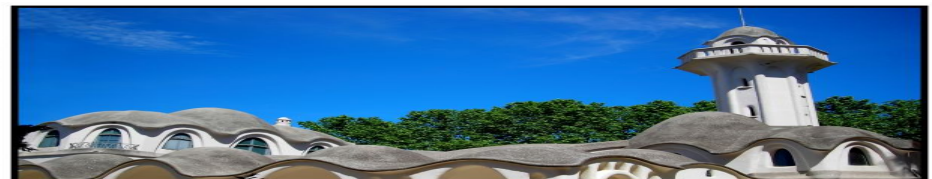
■ *VI Foro: Las asignaturas como procesos: SGC en una asignatura*

- Partiendo de esta experiencia, se ha creado dentro del proyecto RIMA del Instituto de Ciencias de la Educación de la UPC, el grupo de interés “Calidad en el Aula” (GIQUAL) con la voluntad de aglutinar, sistematizar y difundir los esfuerzos que, utilizando técnicas y herramientas de gestión de la calidad, diferentes profesores realizan para conseguir los objetivos establecidos en su asignatura con eficacia y eficiencia.

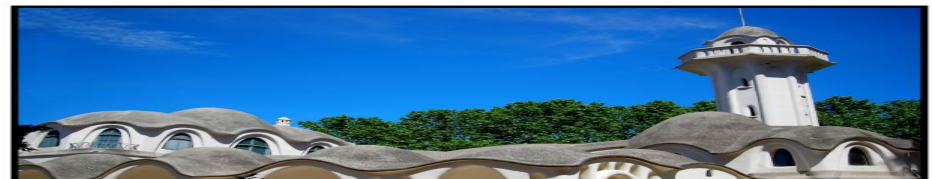
OBJECTIUS DEL GRUP

- Facilitar la tasca del professorat amb voluntat d'establir un SGQ adient a les seves assignatures.
 - Definir un model o models de referència que serveixin de guia i que han de ser prou genèrics, ja que es pretén que puguin ser aplicats a qualsevol assignatura dels diferents centres de la UPC, d'altres universitats o de centres d'ensenyament. Els requeriments definits en els models hauran de ser **complementaris** als establerts pels centres, universitats o la legislació vigent, quant a **continguts, metodologies docents o mecanismes d'avaluació**.
 - Experimentar i validar els diferents elements del model en el context de les diferents assignatures.
 - Formalitzar aquests requeriments en un document redactat de manera que permeti l'emissió de certificats de conformitat (auditoria).

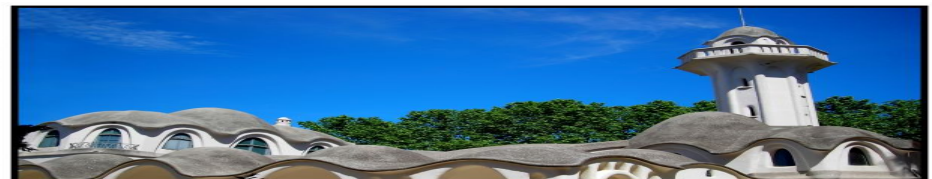
OBJECTIUS DEL GRUP

- Desenvolupar i documentar un conjunt d'eines que facilitin la implantació, manteniment i millora de sistemes de gestió de la qualitat a les assignatures.
 - Recopilar i difondre tot el material de suport i crear un catàleg amb la relació d'assignatures que tenen implantat un sistema de gestió de la qualitat (“bones pràctiques”)
 - Organitzar un servei d'assessorament i formació per als professors que desitgin implantar un sistema de gestió de la qualitat a les seves assignatures
 - Organitzar un servei d'auditoria interna de les assignatures que vulguin incorporar-se al catàleg abans esmentat.

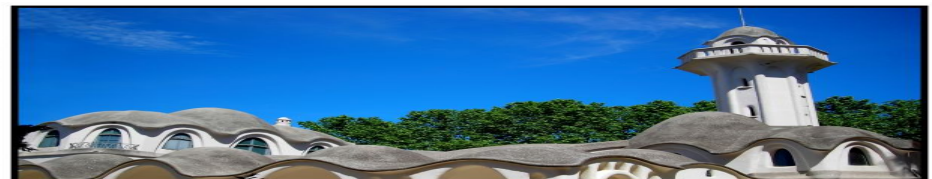
■ *OBJECTIUS DEL GRUP*

- Difondre la cultura de la qualitat entre el professorat.
 - Publicitar a través de conferències, jornades i congressos l'activitat del grup.
 - Fer públic i mantenir actualitzat el catàleg amb la relació d'assignatures que tenen implantat un sistema de gestió de la qualitat

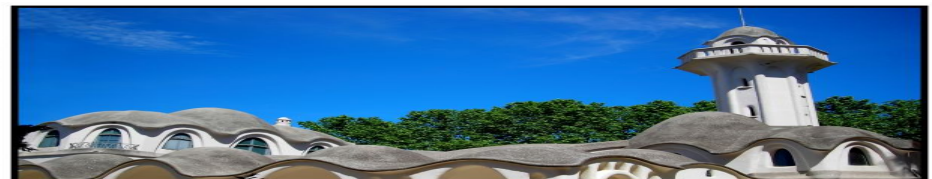
OBJECTIUS DEL GRUP

- Fer compatibles i incorporar els SGQ de les assignatures en els SGIQ que les universitats, escoles o titulacions han d'implantar segons el decret que estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.
 - Incorporar al grup responsables de qualitat dels diferents centres o titulacions

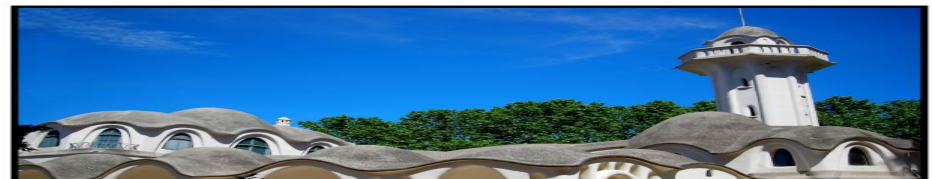
■ *COMPROMÍS DEL GRUP*

- Els membres del grup, a títol individual, es comprometen a:
 - En un termini màxim d'un any a comptar des de l'ingrés en el grup, assolir la implantació d'un sistema de recollida sistemàtica de dades.
 - En un termini raonable de temps, establir, documentar, implementar i mantenir en alguna de les assignatures en què participin un SGQ d'acord amb els requeriments prèviament establerts pel grup.

■ *COMPROMÍS DEL GRUP*

- El grup, com a col·lectiu, es compromet a:
 - Retre comptes als responsables del projecte RIMA mitjançant la presentació d'informes anuals o la realització, per part seva, d'una auditoria al grup.
 - En un termini raonable de temps, establir, documentar, implementar i mantenir un SGQ i millorar contínuament la seva eficàcia d'acord amb els requisits establerts pels responsables del projecte RIMA i per la norma internacional ISO 9001:2008.

- Aquest grup també s'ofereix per donar suport a la resta de grups integrats en el projecte RIMA, interessats a establir i implantar sistemes de gestió de la qualitat que els permetin millorar la seva eficàcia i eficiència com a grups d'interès i/o d'innovació docent.

